

Gjendomme, at hvis der var alt for mange, der fik saadanne Jordejendomme, vilde det blive en Forringelse af den Arbejdskraft, som der ogsaa skal være paa Landet, og det er ikke skjult for nogen, heller ikke for Medlemmerne i denne Sal — De behøve blot at læse de elleve Spørgsmaal igennem til Sogneraadene — at Kommissionens Flertal har haft en stærk Tendens til at skaffe Arbejdskraft, maaske i endnu højere Grad end til at skaffe Jord. I det mindste vilde disse elleve Spørgsmaal, som ere Kommissionens flertallets Produkt — Mindretallet kunde ikke gøre noget — tydeligt nok, at Frembringelsen af Arbejdskraft har staaet Kommissionens flertallet i Hovedet. Med dette for Dje var det ikke saa let en Sag at faa saa store Lodder, som det var ønskeligt, men jeg tror alligevel, at nogle af de Herrer og maaske ogsaa nogle Medlemmer i denne Sal se fejl paa dette Spørgsmaal. Jeg kan ikke gøre mig fortrolig med denne Tante, at der selv om alle Landarbejdere fik Jordlodder til to Køer, derved vilde blive væsentlig Mangel paa Arbejdskraft. De vilde til de fleste Tider af Aaret være til Disposition, naar deres Arbejde behøvedes. De behøvede ikke at anvende saa mange Arbejdsdage paa deres egen Jod, at de ikke skulde kunne faa en stor Del Tid tilovers til at arbejde for andre. Jeg ved nok at der er sagt, at det er uværdigt at være Arbejder for andre, og at disse Huse, hvorpaa der kan holdes to Køer, i visse Blade og paa visse Møder have faaet saa smukke Benævnelser som Slavehuse, Høverihuse, Stavnshaandshuse o. s. v. Jeg for mit Vedkommende har aldrig haft det for Dje at skaffe Huse, hvor Indehaverne ikke behøvede at arbejde for andre. Jeg har aldrig selv staaet mig ved at arbejde for andre, og jeg haaber heller ikke, at jeg skal komme til at gøre det, og jeg tror ikke, at den Husmand, der skal arbejde for andre, behøver at sætte sin Hat lavere end den, der giver ham Arbejde. Hvad det gælder om, det er, at han sidder i en nogenlunde god økonomisk Stilling, saa han kan ernære sin Familie paa ordentlig Maade. Det er det, det drejer sig om, ikke om han skal arbejde her eller der. Smidlertid er det ikke altid saa nemt at klare det Spørgsmaal, hvor lidt eller hvor meget Arbejdskraften omkring i Landet vil blive

forringet, hvis man indretter saadanne Huse med Jord til to Køer; men i dette Tilfælde er jeg alligevel blevet lidt heldigt stillet, idet jeg kan dokumentere med faktisk Tal, at det ikke i nogen væsentlig Grad vil forringe Arbejdskraften omkring i Landet. De Herrer, som have læst Betænkningen til dette Forslag, have sikkert set, at midt i denne Betænkning, der er sendt fra Kommissionen, er der noget Arbejde, der kaldes „statistisk Undersøgelse“. Vi have faaet samlet noget Arbejde sammen der, og onde Tunger have fortalt, at det har været meget dyrt, men det skal jeg nu lade staa hen. Jeg har ikke forstaaet ret meget af dette Arbejde; men det er jagtens min Fejl, og det er vel heller ikke nogen Trøst for mig, at jeg fik den Oplysning et Par Gange, at selv store Jordebiddere, som stod højt paa Rangstigen, ikke have været flogere end jeg. Naturligvis, fælles Skade kan være trøstelig, men jeg er alligevel den samme dumme Person, selv om andre ere lige saa dumme. Jeg har ikke forstaaet ret meget af dette Arbejde. Det er muligt, at den Statistiker, der har faaet dette samlet sammen, selv har haft det Indtryk, at det ikke var let for Lægsfolk at forstaa det, og derfor har han været saa fornuftig at samle det hele Arbejde i et Situationskort, hvor det lægges frem i et samlet Hele for at vise, hvad Udbyttet er blevet af det. Jeg vil opfordre ærede Medlemmer til at se paa dette Kort. Naar De slaar op paa Side 36 og vender Bladet, har De Kortet opslaaet. Paa den bageste Side af dette Kort, staaer der en Fortegnelse over, hvorledes det skal forstaaes, og det er saare let at forstaa dette Kort, som klargør, hvordan Arbejderbefolkningen er ude omkring i Landet i Forhold til de smaa Gjendommers Størrelse. Der kommer saa en hel Del Rubrikker med „Mangel paa Arbejdskraft“, „Arbejdsløshed“ o. s. v. Jeg vil opfordre ærede Medlemmer til at gaa ned til 8de Linie, hvor der tales om Landtræfninger, hvor der er mange Steder med Jord til to Køer. Naar Kortet ligger ret for ærede Medlemmer, er det den 8de Linie. Der staaer: „Mange Huse med Jord til 2 Køer“. Naar De saa vende Kortet om, er der tilsvarende Spørgsmaal, der krydse disse og besvare enten bekræftende eller benægtende. Hvor Spørgsmaalet er besvaret bekræftende, finde